

Obligațiile de Întreținere

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ce înseamnă conceptele „întreținere” și „obligație de întreținere” în practică? Care sunt categoriile de persoane care trebuie să plătească indemnizație de întreținere unei alte persoane?

Conceptul de „întreținere” se referă la suma pe care o persoană o oferă unei alte persoane pentru a îndeplini toate nevoile legitime ale acesteia. O condiție esențială pentru crearea și durata obligațiilor de întreținere prevăzute în Codul civil este existența unei legături de familie sau a unei relații similare, și anume între soț și soție, între foștii soți, între rude în linie ascendentă și descendentă sau între parteneri înregistrați sau foști parteneri înregistrați de același sex.

Codul civil precizează grupurile de persoane care au obligația de a furniza întreținere și care pot beneficia de întreținere, după cum urmează:

- obligația de întreținere între soți: această obligație apare odată cu celebrarea căsătoriei și încetează atunci când căsătoria este desfăcută. Soții au o obligație de întreținere la un nivel care asigură același grad de bunăstare materială și culturală, fapt care rezultă din statutul egal al femeii și bărbatului într-o căsătorie. Obligația de întreținere între soți este secundară în raport cu obligația de întreținere între părinți și copii.
- obligația de întreținere între soți divorțați: aceasta este instituită în cazul în care unul dintre soții divorțați este incapabil să se întrețină, incapacitatea sa fiind legată, la origine, de căsătorie, și în cazul în care obligația în cauză poate fi impusă în mod legitim fostului soț/fostei soții, în special având în vedere vârsta sau starea de sănătate a soțului/soției divorțat(e) la momentul divorțului sau la încetarea îngrijirii unui copil comun al ambilor soți. Obligația încetează atunci când soțul (soția) care beneficiază de întreținere se căsătorește sau la expirarea perioadei prevăzute pentru plata întreținerii către soțul (soția) divorțat(ă) (maxim 3 ani).
- obligația de întreținere între părinți și copii: aceasta apare la nașterea copilului și se încheie în momentul în care copilul este în măsură să se întrețină singur sau în momentul în care obligația de întreținere este transferată unei alte persoane (de exemplu, prin căsătorie sau prin negarea paternității). Valoarea indemnizației de întreținere este stabilită astfel încât să se garanteze că nivelul de trai al copilului este, în esență, identic cu cel al părinților. De asemenea, un copil are obligația de a-și întreține părinții în mod echitabil, în funcție de mijloacele de care dispune, dar nivelul de trai al părinților nu trebuie să fie identic cu cel al copilului.
- obligația de întreținere între rudele în linie ascendentă și descendentă: aceasta apare între ascendenți și descendenți. Obligația de întreținere a părinților față de copiii lor precede obligația de întreținere a bunicii și a altor rude în linie ascendentă față de copii. Rudele mai îndepărtate au o obligație de întreținere în cazul în care aceasta nu poate fi îndeplinită de rude mai apropiate.
- indemnizația de sprijin acordată unei mame singure pentru întreținere și alte cheltuieli: aceasta se acordă dacă mama copilului nu este căsătorită cu tatăl copilului. În acest caz, tatăl are obligația de a plăti o indemnizație de întreținere pentru o perioadă de doi ani de la nașterea copilului și de a contribui în mod corespunzător la costurile legate de sarcină și naștere.

Obligația de întreținere este reglementată, de asemenea, prin Legea privind parteneriatul înregistrat. Aceasta prevede:

- o obligație de întreținere reciprocă între parteneri: domeniul de aplicare a obligației de întreținere este stabilit astfel încât să asigure un nivel de trai material și cultural identic, în principiu, pentru ambii parteneri;
- o obligație de întreținere după încetarea coabitării partenerilor: un fost partener care nu este în măsură să se întrețină poate solicita celuilalt fost partener să-i acorde o indemnizație de sprijin rezonabilă, proporțională cu competențele și situația financiară a acestuia. În cazul în care unul dintre foștii parteneri, care nu a contribuit la destrămarea definitivă a parteneriatului, suferă prejudicii grave prin încetarea parteneriatului, se poate impune celuilalt fost partener o obligație de întreținere, pentru o perioadă de până la trei ani, la același nivel cu obligația de întreținere existentă în cazul în care parteneriatul nu ar fi încetat.

Obligația de întreținere, în temeiul căreia o persoană trebuie să ofere sprijin unei alte persoane, este prevăzută prin lege și nu poate fi transferată, substituită sau îndeplinită în avans.

Una dintre condițiile necesare pentru instituirea unei obligații de întreținere, care se aplică în toate cazurile în care obligația de întreținere este îndeplinită, este conformitatea cu moralitatea publică.

2 Până la ce vârstă poate beneficia un copil de indemnizație de întreținere? Normele în materie de întreținere în cazul minorilor sunt diferite de cele aplicabile adulților?

Indemnizația de întreținere poate fi acordată în cazul în care beneficiarul nu este, în mod realist, în măsură să se întrețină. Capacitatea unei persoane de a se întreține este interpretată în mod tradițional ca fiind exclusiv capacitatea acelei persoane de a-și satisface în mod corespunzător toate nevoile (materiale, culturale etc.). În cazul în care un copil nu este în măsură să se întrețină și este dependent de sprijinul plătitorului de întreținere, obligația de întreținere nu expiră chiar dacă acesta devine major (de exemplu, în cazul în care copilul își continuă studiile) și, în cazuri excepționale, obligația de întreținere poate continua pe toată durata vieții copilului și a părinților (de exemplu, în cazul în care un copil suferă de un handicap permanent și nu va fi niciodată în măsură să se întrețină). În schimb, obligația de întreținere poate expira chiar și înainte de vârsta majoratului, în cazul în care copilul devine capabil să se întrețină înainte de a împlini această vârstă. Prin urmare, nu există nicio limită de vârstă precisă.

Împlinirea vârstei majoratului este importantă în ceea ce privește procedura (de exemplu, o instanță se poate pronunța cu privire la obligația de întreținere pentru un copil minor chiar și fără o cerere, însă poate institui o obligație de întreținere pentru copiii majori numai în baza unei cereri).

3 Trebuie să mă adresez unei autorități sau unei instanțe pentru a obține indemnizația de întreținere? Care sunt principalele elemente ale procedurii?

Numai o instanță se poate pronunța cu privire la întreținere, în baza unei cereri, însă o instanță poate institui o obligație de întreținere pentru un copil minor chiar și fără să existe o cerere.

Pe lângă informații generale, cererea trebuie să conțină numele, prenumele și adresa părților, descrierea faptelor esențiale, lista probelor prezentate de reclamant și să indice clar ceea ce solicită reclamantul.

Cererea trebuie să fie depusă la instanța care deține competența teritorială. A se vedea întrebarea nr. 5.

4 Cererea poate fi depusă în numele unei rude (în caz afirmativ, până la ce grad) sau al unui copil?

Părintele căruia i s-a încredințat copilul are dreptul de a solicita, în numele copilului, o indemnizație de întreținere de la celălalt părinte. Acesta poate, de asemenea, să acționeze în numele copilului, în calitate de

tutore sau curator. În cazul a dobândit deplina capacitate juridică, copilul trebuie să depună în nume propriu cererea de întreținere adresată debitorului.

Nu se poate depune cerere în numele unei rude, cu excepția cazurilor în care persoana respectivă nu are capacitate juridică deplină și instanța numește un tutore dintre rudele sale.

5 Dacă intenționez să inițiez o acțiune în justiție, cum pot afla care este instanța competentă?

Competența (autoritatea) internațională în procedurile în materie de obligații de întreținere se stabilește în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere (denumit în continuare „Regulamentul privind obligațiile de întreținere”):

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1409302593149&uri=CELEX:02009R0004-20130701>.

Regulamentul nu aduce atingere punerii în aplicare a tratatelor internaționale la care Republica Cehă este parte și care se referă la chestiuni reglementate de Regulamentul privind obligațiile de întreținere. Cu toate acestea, tratatele respective se aplică numai relațiilor cu țările care nu sunt membre ale UE [este vorba, în special, despre tratatele bilaterale privind asistența juridică, încheiate cu state care nu sunt membre ale Uniunii, sau de Convenția internațională privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (Lugano, 30.10.2007) în ceea ce privește Norvegia, Elveția și Islanda]; în relațiile dintre statele membre ale Uniunii, Regulamentul privind obligațiile de întreținere are întâietate față de tratatele internaționale.

În Republica Cehă, instanțele teritoriale se pronunță în primă instanță cu privire la obligațiile de întreținere.

Competența este stabilită, în principal, în conformitate cu Regulamentul privind obligațiile de întreținere, care are întâietate față de legislația cehă. În conformitate cu articolul 3 din Regulamentul privind obligațiile de întreținere, reclamantul are posibilitatea să sesizeze instanța

a) de la domiciliul stabil al pârâtului, sau

b) de la domiciliul stabil al creditorului.

În caz contrar, în conformitate cu articolul 3 literele (c) și (d) din Regulamentul privind obligațiile de întreținere, în Republica Cehă, acțiunea poate fi prezentată instanței care are competența de a examina acțiuni de stabilire a paternității sau instanței care are competența de a soluționa cauze privind răspunderea părintească, cu excepția cazului în care competența judiciară se întemeiază exclusiv pe naționalitatea uneia dintre părți.

În conformitate cu articolul 5 din Regulamentul privind obligațiile de întreținere, competența poate fi stabilită, de asemenea, pe baza înfățișării pârâtului într-o anumită instanță, cu condiția ca, ulterior, pârâtul să nu conteste competența instanței prin primul său act juridic ulterior.

Normele juridice cehe de stabilire a competenței, care se aplică numai în cazurile în care competența judiciară nu se stabilește în temeiul Regulamentului privind obligațiile de întreținere [de exemplu, în cazul în care competența internațională a instanței cehe se întemeiază pe articolele 6 și 7 din Regulamentul privind obligațiile de întreținere (competența subsidiară, *forum necessitatis*) sau pe un tratat internațional încheiat cu un stat care nu este membru al UE], sunt următoarele: pentru acțiunile privind obligația de întreținere pentru un minor, competența aparține instanței generale a minorului, și anume instanța în a cărei rază teritorială domiciliază minorul, în conformitate cu un acord încheiat între părinți, cu o hotărâre a instanței sau cu alte fapte hotărâtoare. În alte cazuri, instanța competentă este instanța generală a pârâtului. Instanța generală a unei persoane fizice este instanța teritorială competentă la domiciliul acesteia, iar în cazul în care persoana fizică respectivă nu are domiciliu stabil, instanța în a cărei rază teritorială locuiește temporar aceasta. Domiciliul reprezintă locul în care persoana locuiește și intenționează să rămână definitiv (este posibil, de asemenea, să existe mai multe astfel de locuri, caz în care instanța generală este reprezentată de oricare dintre instanțele respective). În cazul în care pârâtul, care este cetățean al Republicii Cehe, nu dispune de o instanță generală sau nu dispune de o astfel de instanță în Republica Cehă, instanța competentă este cea în a cărei rază teritorială pârâtul a avut ultimul domiciliu cunoscut în Republica Cehă. Atunci când o persoană nu are o altă instanță competentă în Republica Cehă, se pot utiliza drepturile sale de proprietate pentru a stabili ca instanță competentă pe cea în a cărei rază teritorială se găsesc bunuri deținute de persoana respectivă.

6 Ca reclamant, trebuie să folosesc un intermediar pentru a iniția o acțiune în justiție (de exemplu, un avocat, o autoritate centrală sau locală etc.)? În caz negativ, ce procedură se aplică?

Legea nu prevede că reclamantul trebuie să fie reprezentat. Cu toate acestea, reclamantul poate decide să fie reprezentat în instanță în baza unei împuterniciri acordate unui reprezentant ales de aceasta, de exemplu un avocat.

O persoană fizică care nu se poate înfățișa în mod independent în instanță trebuie să fie reprezentată de către un reprezentant legal sau un tutore. În cazul unui copil minor, reprezentanții legali sunt părinții acestuia.

7 Trebuie să plătesc taxe judiciare pentru inițierea unei acțiuni în justiție? În caz afirmativ, care este nivelul acestor taxe? Dacă mijloacele mele financiare sunt insuficiente, pot beneficia de asistență juridică pentru a suporta cheltuielile de judecată?

Acțiunile în instanță privind aspecte legate de obligațiile de întreținere reciprocă între părinți și copii sunt scutite integral de taxe judiciare. În alte proceduri de stabilire a indemnizației de întreținere, inclusiv privind majorarea acesteia, reclamantul este scutit de la plata taxelor judiciare. Scutirea se aplică, de asemenea, în procedurile de executare judiciară sau de executare silită.

În cazul în care reclamantul este reprezentat de un avocat, acesta trebuie – cu excepția cazului în care se convine altfel – să plătească onorariul avocatului în conformitate cu tariful perceput de acesta (care poate fi descărcat în limba engleză de pe site-ul Asociației Baroului Ceh: <http://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=2239>). Dacă acest lucru este justificat de situația socială și financiară a reclamantului și cu condiția ca acțiunea să nu fie arbitrară și să nu constituie o aplicare a drepturilor vădit fără șanse de succes sau o obstrucționare a drepturilor, instanța poate numi un reprezentant cu titlu gratuit sau cu onorariu redus, în cazul în care această măsură este absolut necesară pentru protejarea intereselor reclamantului; în anumite condiții, se va numi un avocat ca reprezentant.

8 Ce tip de indemnizație de întreținere îmi poate acorda instanța? Cum se calculează cuantumul indemnizației de întreținere? Se poate modifica hotărârea instanței în cazul în care intervin schimbări privind costurile legate de trai sau circumstanțele familiale? În caz afirmativ, în ce mod se poate modifica hotărârea instanței (de exemplu, există un sistem automat de indexare)?

Indemnizația de întreținere se plătește, în general, în numerar – în tranșe lunare, la intervale regulate, întotdeauna cu o lună în avans (cu excepția cazului în care instanța decide altfel sau creditorul stabilește condiții diferite de comun acord cu părintele debitor), deși aceasta poate fi furnizată, de asemenea, într-o altă formă, de exemplu prin asigurarea unei locuințe, prin plată în natură etc.

Pe lângă faptul că prevede condiții obligatorii pentru părintele debitor, obligația de întreținere pentru un copil stabilește, de asemenea, relațiile de proprietate și nevoile rezonabile ale copilului, care depind, în primul rând, de vârsta și de starea sa de sănătate. Se ține seama, de asemenea, de modul în care copilul se pregătește pentru viitoarea sa carieră, de activitățile extrașcolare, activitățile din timpul liber etc. Cu toate acestea, principiul este că nivelul de trai al copilului ar trebui să fie identic cu cel al părinților. În cazul în care situația financiară a persoanei debitoare permite acest lucru, economisirea unor sume de bani poate fi considerată, de asemenea, o nevoie rezonabilă a copilului. Atunci când se stabilește întinderea obligațiilor de întreținere ale părinților, se iau în considerare, de asemenea, părintele care asigură îngrijirea copilului și măsura în care se oferă îngrijirea respectivă.

În ceea ce privește obligația de întreținere între soți, se stabilește o sumă care asigură același nivel de trai material și cultural pentru ambele părți, fapt care decurge din statutul egal al bărbatului și al femeii în căsătorie.

Obligația de întreținere între soți divorțați este instituită în cazul în care unul dintre foștii soți este incapabil să se întrețină și această incapacitate rezultă din căsătorie sau are legătură cu aceasta și în cazul în care obligația poate fi impusă în mod legitim fostului soț (fostei soții), în special având în vedere vârsta sau starea de sănătate a soțului divorțat (soției divorțate) la momentul divorțului sau la încetarea îngrijirii unui copil comun al soților divorțați. Indemnizația de întreținere se stabilește într-un quantum rezonabil. Atunci când se decide quantumul, se ține seama de durata căsătoriei înainte de divorț, precum și de alte cerințe impuse prin lege.

Indemnizația de întreținere pentru o mamă însărcinată se stabilește astfel încât să acopere cheltuielile legate de sarcină și de naștere într-o proporție rezonabilă.

Instanța instituie obligația de întreținere pentru un parteneriat înregistrat în temeiul unei cereri, luând în considerare cerințele pentru îngrijirea gospodăriei comune. Valoarea indemnizației de întreținere se stabilește astfel încât să se asigure, în esență, același nivel de trai material și cultural pentru ambii parteneri.

Obligația de întreținere în caz de încetare a coabitării partenerilor de același sex poate fi instituită în temeiul cererii unui fost partener care nu este capabil să se întrețină. Acesta poate solicita fostului partener să plătească o indemnizație de întreținere rezonabilă, în funcție de competențele, posibilitățile și bunurile deținute de acesta din urmă. În cazul în care nu ajung la un acord, instanța stabilește obligația de întreținere în temeiul unei cereri depuse de unul dintre foștii parteneri. În cazul în care unul dintre foștii parteneri, care nu a contribuit la destrămarea definitivă a parteneriatului, suferă prejudicii grave prin încetarea parteneriatului, instanța poate impune celuilalt fost partener o obligație de întreținere, pentru o perioadă de până la trei ani de la încetarea coabitării, la același nivel cu obligația de întreținere existentă în cazul în care parteneriatul nu ar fi încetat.

Legislația cehă nu recunoaște așa-numita întreținere obiectivă bazată pe tabele, procentaje etc., nici nu impune limite minime sau maxime ale obligației de întreținere. La pronunțarea hotărârii, instanța ține seama de particularitățile fiecărei cauze în parte, cum ar fi posibilitatea mai multor obligații de întreținere, costuri sporite pentru un copil cu handicap etc. Ministerul Justiției a elaborat numai un tabel cu sume recomandate: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=6223&d=315516>.

Hotărârile judecătorești în materie de întreținere se pronunță sub rezerva modificării situației existente. Prin urmare, hotărârile pot fi modificate în cazul în care situația creditorului sau a părții debitoare se schimbă în mod semnificativ.

9 În ce mod și cui se plătește indemnizația de întreținere?

Indemnizația de întreținere se plătește în tranșe lunare recurente, la intervale regulate, întotdeauna cu o lună în avans, cu excepția cazului în care instanța decide altfel sau plătitorul indemnizației stabilește condiții diferite de comun acord cu creditorul. În cazuri excepționale (de exemplu, atunci când părintele plătitor are numai venituri sezoniere, este implicat într-o activitate cu grad ridicat de risc etc.), instanța poate dispune depunerea unei sume de bani (depozit) cu scopul de a acoperi viitoarele indemnizații de întreținere. Ulterior, instanța ia măsuri suplimentare pentru a asigura efectuarea de plăți individuale echivalente cu valoarea indemnizației de întreținere lunare din suma respectivă către copil. Întreținerea trebuie să fie vărsată fie creditorului, fie persoanei care are în îngrijire creditorul.

10 Dacă persoana vizată (debitorul) nu plătește de bună voie indemnizația de întreținere, ce măsuri pot fi luate pentru a-l determina să plătească?

În temeiul legislației cehe, se poate înainta instanței competente o cerere de executare judiciară sau se poate prezenta executorului judecătoresc o propunere de executare silită. În general, procedura de executare judiciară sau de executare silită (inclusiv informații privind datele care trebuie menționate în cerere) este prezentată în documentul informativ intitulat „Proceduri de executare a hotărârilor judecătorești”. În continuare se prezintă unele detalii specifice referitoare la recuperarea creanțelor privind întreținerea.

Executarea judiciară

Instanța generală a unui copil minor (a se vedea răspunsul la întrebarea nr. 5 pentru definiția instanței generale a unui copil minor) are competența de a emite și a executa o hotărâre privind obligația de întreținere pentru un copil minor. Instanța generală a părții debitoare (a se vedea răspunsul la întrebarea nr. 5 pentru definiția instanței generale a părții debitoare) are competența de a decide cu privire la alte tipuri de obligații de întreținere, inclusiv întreținerea pentru copiii majori.

În ceea ce privește executarea obligației de întreținere pentru un copil minor, la cererea uneia dintre părți, instanța oferă asistență pentru identificarea domiciliului părții debitoare. Instanța poate să ofere, de asemenea, asistență suplimentară creditorului înainte de a dispune executarea deciziei – de exemplu, solicitând persoanei debitoare să furnizeze informații cu privire la următoarele aspecte: dacă primește salarii sau orice venituri regulate și care este sursa veniturilor, care este banca sau instituția de credit la care are deschise conturi și care sunt numerele de cont; instanța poate cere, de asemenea, persoanei în cauză să-și declare bunurile. Instanța poate să ofere o astfel de asistență, de asemenea, pentru alte tipuri de obligații de întreținere decât întreținerea pentru un copil minor.

Procedura de executare silită

Se poate prezenta o cerere de începere a procedurii de executare silită oricărui executor judecătoresc ceh. O listă a executorilor judecătorești este disponibilă pe site-ul internet al Camerei executorilor judecătorești din Republica Cehă: <http://www.ekcr.cz/seznam-exekutoru>. În cazul în care se execută obligația de întreținere pentru un copil minor, executorul judecătoresc nu are dreptul să solicite creditorului să plătească un avans rezonabil din costul executării. Una dintre metodele de executare silită care pot fi aplicate în cazurile vizând recuperarea indemnizației de întreținere pentru un copil minor este suspendarea permisului de conducere al părții debitoare.

În cazul în care obligația de întreținere nu a fost îndeplinită, pe lângă metodele de executare a obligației de întreținere menționate anterior, se poate depune, de asemenea, o plângere penală pentru suspiciunea săvârșirii infracțiunii de neplată a indemnizației de întreținere obligatorii. În cazul infracțiunii de neplată a indemnizației de întreținere obligatorii, Codul penal prevede că o persoană săvârșește o infracțiune dacă nu își îndeplinește, în mod intenționat sau din neglijență, obligația legală de a întreține sau de a îngriji o altă persoană, pentru o perioadă mai mare de patru luni. Într-o astfel de situație, se poate depune o plângere penală la orice secție de poliție.

11 Vă rugăm să descrieți pe scurt eventualele limite ale procesului de executare, în special eventualele norme legate de protecția debitorilor și termenele de prescripție sau de decădere care se aplică în sistemul juridic din țara dumneavoastră

În documentul informativ intitulat „Proceduri de executare a hotărârilor judecătorești” se regăsesc informații generale privind executarea judiciară sau executarea silită (inclusiv informații privind bunurile care pot face obiectul executării judiciare sau executării silite și privind măsurile corective disponibile).

Codul de procedură civilă prevede că, în cazul în care drepturile nu se exercită în cadrul termenului de prescripție, acestea se vor prescrie și debitorul nu va mai fi obligat să efectueze plata. Cu toate acestea, în cazul în care debitorul a efectuat plata după expirarea termenului de prescripție, acesta nu poate solicita rambursarea sumelor plătite. Dreptul la întreținere nu se prescrie, însă dreptul la executarea recurentă a drepturilor poate face obiectul unui termen de prescripție. Durata termenului de prescripție este stabilită, în general, la trei ani. Cu toate acestea, dacă drepturile au fost recunoscute printr-o hotărâre pronunțată de o autoritate publică (de exemplu, o instanță), acestea se prescriu după zece ani de la data la care hotărârea a devenit executorie. Dreptul la întreținere nu expiră după o anumită perioadă de timp.

Obligația de întreținere poate fi instituită numai de la data la care începe procedura judiciară. Cu toate acestea, obligația de întreținere pentru copii poate fi instituită, de asemenea, pentru o perioadă maximă de trei ani anterioară acestei date. Obligația de întreținere pentru o mamă necăsătorită și rambursarea costurilor legate de sarcină și de naștere pot fi acordate, de asemenea, retroactiv, dar nu la mai mult de doi ani după data nașterii.

12 Există un organism sau o autoritate care mă poate sprijini în încercarea de a obține indemnizație de întreținere?

Organismele de protecție socială și juridică a copiilor din cadrul autorităților locale de la nivel municipal cu competențe extinse au obligația să ofere asistență pentru depunerea de cereri privind obligația de întreținere și executarea acestei obligații în numele unui copil minor, inclusiv asistență pentru introducerea unei acțiuni în justiție.

13 Este posibil ca anumite organizații (publice sau private) să facă plăți în parte sau în totalitate în locul debitorului obligației de întreținere?

Legea nu prevede o astfel de opțiune.

14 În cazul în care locuiesc în acest stat membru, iar debitorul își are reședința în altă țară:

14.1 Pot beneficia de asistența unei autorități sau a unei organizații private în acest stat membru?

Un creditor poate depune o cerere de asistență pentru recuperarea plăților aferente obligației de întreținere la Oficiul pentru protecția juridică internațională a copiilor din Brno (<http://www.umpod.cz/>).

14.2 În caz afirmativ, ce autoritate sau ce organizație privată poate fi contactată?

Solicitantul poate contacta organizația utilizând datele de contact de mai jos:

Oficiul pentru protecția juridică internațională a copiilor
Šilingrovo náměstí 3/4
602 00 Brno
Republica Cehă

Tel.: + 420 542 215 522

Fax: +420 542 212 836

E-mail: podatelna@umpod.cz

Atunci când contactează Oficiul pentru prima oară, solicitantul trebuie să-și indice numele complet și datele de contact (numărul de telefon sau adresa de e-mail), precum și numele și data nașterii copilului la care se referă întrebarea sau cererea respectivă.

În cazul în care solicitantul cere asistență din partea Oficiului pentru recuperarea creanțelor privind întreținerea din străinătate, acesta trebuie să depună la oficiu mai întâi o cerere scrisă informală de asistență pentru recuperarea creanțelor privind întreținerea, împreună cu un chestionar completat, care pot fi descărcate în limba cehă pe site-ul internet al oficiului: <http://www.umpod.cz/vyzivne/postup-pri-vymahani-vyzivneho/>. Cererea ar trebui să cuprindă informații de bază privind copilul și persoana debitoare, precum și faptele cele mai importante care explică motivul pentru care solicitantul dorește recuperarea creanțelor privind întreținerea. La cerere ar trebui să se anexeze copii ale oricăror documente relevante, în special hotărâri judecătorești de stabilire a unei obligații de întreținere. Ulterior oficiul analizează posibilitatea de a recupera sumele aferente obligației de întreținere în cazul respectiv și, dacă este necesar, transmite instrucțiuni detaliate cu privire la modul în care trebuie să se acționeze în continuare în situația respectivă.

În cazul în care oficiul solicită acest lucru, poate fi necesar să se furnizeze documentație suplimentară. În general, trebuie să se prezinte hotărârea judecătorească de stabilire a obligației de întreținere, împreună cu o traducere legalizată în limba statului din care se vor recupera creanțele de întreținere, inclusiv dispozițiile prin care hotărârea judecătorească devine definitivă și dispozițiile de executare. În cazul în care creanțele de întreținere urmează să fie recuperate dintr-un stat membru al Uniunii Europene, instanța pregătește un extras

din hotărâre în conformitate cu articolul 56 din Regulamentul privind obligațiile de întreținere. În general, se solicită, de asemenea, o împuternicire pentru autoritățile publice din străinătate, un certificat de studii pentru creditor, în cazul în care acesta depășește vârsta de 15 ani, sau un certificat de viață. Instanța teritorială de la domiciliul solicitantului ar trebui să îl sprijine să obțină o traducere a documentelor (în mod normal, instanța care a pronunțat hotărârea în primă instanță). Instanța fie înmânează documentele completate solicitantului, fie le trimite direct la oficiu. Oficiul examinează documentele primite și, dacă au fost îndeplinite toate cerințele, transmite o propunere instanței străine sau înaintează chestiunea autorității sau organizației străine competente în vederea parcurgerii unor proceduri suplimentare. Oficiul informează solicitantul cu regularitate cu privire la acțiunile sale, precum și la evoluția și rezultatul procedurilor.

În cazul în care creanțele de întreținere sunt recuperate, fie prin mijloace juridice, fie prin plăți voluntare ale persoanei debitoare în contul unui partener străin, plățile sunt trimise, în general, în contul oficiului o dată pe lună (din motive administrative, contabile și cantitative) prin intermediul unei plăți agregate prin transfer. Departamentul economic al oficiului trimite plățile către creditor în termen de o lună, astfel cum solicită creditorul. În cazul în care creditorul primește plăți directe din partea persoanei debitoare aflate în străinătate, acesta trebuie să informeze imediat oficiul cu privire la astfel de plăți. Creditorul trebuie, de asemenea, să informeze oficiul cu privire la orice schimbare care ar putea afecta procedurile (schimbare de adresă, schimbări în îngrijirea copilului, finalizarea studiilor de către copil etc.).

15 În cazul în care locuiesc în altă țară, iar debitorul locuiește în acest stat membru:

15.1 Pot să adresez o cerere în mod direct unei astfel de autorități sau organizații private în acest stat membru?

În cazul în care persoana care solicită indemnizația de întreținere locuiește în străinătate, aceasta trebuie să contacteze autoritatea competentă din țara respectivă, care va contacta Oficiul pentru protecția juridică internațională a copiilor (a se vedea mai jos datele de contact ale oficiului).

15.2 În caz afirmativ, cum pot contacta această autoritate sau această organizație privată și ce tip de asistență îmi poate fi acordată?

La primirea unei cereri dintr-o altă țară, Oficiul pentru protecția juridică internațională a copiilor ia următoarele măsuri:

1. analizează dacă cererea îndeplinește toate cerințele prevăzute în regulamentele UE și acordurile internaționale, sau solicită documente suplimentare;
2. trimite o solicitare scrisă debitorului din Republica Cehă, prin care îi cere să plătească creanța de întreținere și indemnizațiile de întreținere periodice în mod voluntar;
3. în cazul în care debitorul nu dă curs cererii, oficiul examinează situația financiară a acestuia și depune o cerere de recunoaștere și executare a hotărârii la instanța competentă din Republica Cehă. Oficiul reprezintă solicitantul (creditorul care locuiește în străinătate) în cadrul procedurilor și ia toate măsurile necesare pentru obținerea plăților aferente întreținerii și pentru asigurarea transferului sumelor recuperate către cealaltă țară. Oficiul și autoritatea de transfer din străinătate se informează reciproc cu privire la măsurile luate, precum și cu privire la evoluția și rezultatul executării hotărârii în materie de întreținere.

16 Aplică acest stat membru Protocolul de la Haga din 2007?

Da.

17 În caz negativ, care este legea aplicabilă obligațiilor de întreținere în temeiul normelor sale de drept internațional privat? Care sunt normele de drept internațional privat aplicabile?

18 Care sunt normele în materie de acces la justiție în cazurile transfrontaliere în interiorul UE, având în vedere structura capitolului V din Regulamentul privind obligațiile de întreținere?

Acțiunile în instanță privind obligațiile de întreținere reciproce între părinți și copii sunt scutite integral de taxe judiciare. În cadrul altor proceduri de stabilire a indemnizației de întreținere, inclusiv privind majorarea acesteia, reclamantul este scutit de la plata taxelor judiciare. Scutirea se aplică, de asemenea, în procedurile de executare judiciară sau de executare silită. Nu este necesar ca reclamantul să fie reprezentat de un avocat în cadrul procedurilor referitoare la o obligație de întreținere. Serviciile Oficiului pentru protecția juridică internațională a copiilor sunt gratuite. Oficiul reprezintă reclamantul (creditorul care locuiește în străinătate) în cadrul procedurilor judiciare, ia toate măsurile necesare pentru a asigura plata indemnizației de întreținere către reclamant și asigură transferul sumelor recuperate în străinătate.

Dacă acest lucru este justificat de situația socială și financiară a reclamantului și cu condiția ca acțiunea să nu fie arbitrară și să nu constituie o exercitare a drepturilor vădit fără șanse de succes sau o obstrucționare a drepturilor, instanța poate scuti parțial sau integral una dintre părți de la plata taxelor judiciare. În cazul în care a fost desemnat un reprezentant pentru o parte care a fost scutită de la plata taxelor judiciare, scutirea se aplică, de asemenea, în proporția în care a fost acordată, cheltuielilor în numerar ale reprezentantului și costului reprezentării. O parte care a fost scutită de la plata taxelor judiciare nu poate fi obligată să efectueze o plată ca depozit pentru acoperirea costurilor legate de obținerea de probe și nici să ramburseze statului costurile suportate (și anume pentru martori, experți, interpreți etc.). Costurile legate de faptul că una dintre părți se înfățișează în instanță vorbind în limba sa maternă sau comunică utilizând sisteme de comunicare pentru persoanele cu deficiențe de auz sau cu surdocecitate sunt suportate de stat și nu se pot solicita despăgubiri pentru astfel de costuri.

19 Care sunt măsurile adoptate de acest stat membru pentru asigurarea funcționării activităților menționate la articolul 51 din Regulamentul privind obligațiile de întreținere?

În conformitate cu Legea nr. 359/1999 din Culegerea privind protecția socială și juridică a copiilor, astfel cum a fost modificată, atunci când oferă protecție socială și juridică în legătură cu alte state, Oficiul pentru protecția juridică internațională a copiilor, care este organismul central pentru Republica Cehă, are următoarele atribuții:

- § îndeplinește sarcinile organismului public central, în conformitate cu Regulamentul privind obligația de întreținere;
- § joacă rolul de tutore al copilului;
- § solicită rapoarte cu privire la situația copiilor care sunt cetățeni ai Republicii Cehe, dar nu au domiciliul stabil pe teritoriul acesteia, de la organismele relevante și de la alte persoane fizice și juridice, la cererea părinților care locuiesc în Republica Cehă sau a autorităților din domeniul protecției sociale și juridice;
- § mijlocesc transmiterea de documente personale sau alte acte către alte state și transmit documente și alte acte din alte state;
- § cooperează cu autoritățile publice sau cu alte organizații similare oficiului dintr-un alt stat, în cazul în care acestea sunt autorizate în mod corespunzător să efectueze activități de protecție socială și juridică în țara lor, precum și cu alte autorități, entități și persoane juridice, atunci când este necesar;
- § contribuie la căutarea părinților unui copil, în cazul în care părintele (părinții) locuiește (locuiesc) în străinătate, precum și a membrilor de familie și a persoanelor cu obligație de întreținere, cercetează situația materială și financiară pentru a stabili indemnizația de întreținere, mijlocește prezentarea de propuneri de executare a obligației de întreținere, și anume propuneri de reglementare a obligației de întreținere și creștere a copiilor și de stabilire a paternității;
- § face demersuri pentru traducerea actelor necesare pentru exercitarea competenței în materie de protecție socială și juridică, în conformitate cu tratatele internaționale și cu regulamentele direct aplicabile ale Uniunii Europene.

În scopul exercitării competenței oficiului, organismele relevante și alte persoane fizice și juridice trebuie să ofere oficiului orice asistență solicitată în domeniul său de acțiune; dispozițiile regulamentelor de punere în aplicare privind asistența obligatorie acordată de țările terțe se aplică în mod corespunzător. Oficiul beneficiază

de asistență obligatorie în domeniul de acțiune prevăzut, de asemenea, din partea diferitelor instituții precum instanțele judecătorești, poliția Republicii Cehe, băncile, instituțiile de securitate socială, oficiile pentru ocuparea forței de muncă, operatorii de servicii poștale, furnizorii de servicii electronice, societățile de asigurare, Ministerul de Interne în ceea ce privește furnizarea de informații din dosarele rezidenților și ale cetățenilor străini etc.

Această pagină face parte din portalul [Europa ta](#).

Ne-am bucura să primim [feedbackul](#) dumneavoastră cu privire la utilitatea informațiilor furnizate.

■ Ultima actualizare: 17/12/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.